

Enver Sahin v. Turecko (stížnost č. 23065/12)

Datum rozhodnutí: 30. ledna 2018

Závěr: Vnitrostátní orgány nehledaly možná řešení, která by stěžovateli umožnila pokračovat ve studiích za podmínek co nejbližších těm, které mají studenti bez postižení, a která by současně nepředstavovala pro správu univerzity nepřiměřené břemeno.

Obsah: Stížnost se týká paraplegika, který neměl přístup do univerzitní budovy v důsledku absence bezbariérových vstupů. Stěžovatel utrpěl při nehodě těžké zranění, v jehož důsledku zůstala dolní polovina jeho těla paralyzována. V té době byl stěžovatel studentem 1. ročníku Technické fakulty Univerzity ve Firátu. Z důvodu léčení svá studia přerušil, a když byl poté schopen se na univerzitu vrátit, požádal o takové úpravy v prostorách univerzity, které by mu umožnily pokračovat ve studiu. Úřad rektora s odkazem na rozpočtové a časové důvody uvedl, že jím požadované úpravy nelze v krátkém časovém horizontu realizovat, ale nabídl stěžovateli osobní asistenci v prostorách univerzity. Stěžovatel to odmítl, mimo jiné s odkazem na své soukromí. Bez úspěchu rozhodnutí univerzity napadl před vnitrostátními soudy. Soud šesti hlasy proti jednomu rozhodl, že byl porušen čl. 14 Úmluvy ve spojení s čl. 2 Protokolu č. 1 k Úmluvě.

Poznámka: Soud zejména uvedl, že ze strany vlády členského státu nebylo prokázáno, že vnitrostátní orgány a zejména orgány univerzity reagovaly s odpovídající péčí za účelem zajištění, aby mohl stěžovatel nadále požívat svého práva na vzdělání v rovném postavení s ostatními studenty. Návrh rektora poskytnout stěžovateli osobní asistenci nebyl učiněn na základě hodnocení aktuálních potřeb stěžovatele a vyhodnocení potenciálního vlivu těchto opatření na jeho bezpečnost, důstojnost a nezávislost. Vnitrostátní soudy také nezjišťovaly, zda bylo dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem stěžovatele na realizaci jeho vzdělávacích potřeb a zájmy společnosti jako celku.

Související judikatura: rozsudek ze dne 23. 2. 2016, *Çam v. Turecko*, č. 51500/08, *Case „relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium“* ze dne 23. 7. 1968, č. 1474/62, 1677/62, 1691/62, 1769/63, 1994/63, 2126/6, Series A 6, rozsudek Velkého senátu ze dne 19. 10. 2012, *Catan a ostatní v. Moldavsko a Rusko*, č. 43370/04 ECHR 2012 (výňatky), rozsudek Velkého senátu ze dne 13. 11. 2007, *D. H. a ostatní v. Česká republika*, č. 57325/00, ECHR 2007 IV, rozsudek ze dne 22. 1. 2008, *E. B. v. Francie*, č. 43546/02, rozsudek Velkého senátu ze dne 12. 4. 2006, *Stec a ostatní v. Spojené království*, č. 65731/01 a 65900/01, ECHR 2006 VI.

Relevantní ustanovení: čl. 14 (zákaz diskriminace) Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, čl. 2 Protokolu č. 1 k Úmluvě (právo na vzdělání).

V. C. v. Itálie (stížnost č. 54227/14)

Datum rozhodnutí: 1. února 2018

Závěr: Vnitrostátní orgány byly povinny vzít v úvahu situaci obzvláštní psychologické i fyzické zranitelnosti stěžovatelky a zohlednit ji.

Obsah: Stěžovatelka byla jako dítě závislá na drogách a alkoholu a stala se obětí zločinecké skupiny organizující dětskou prostituci a obětí skupinového znásilnění. V prosinci 2013 soud rozhodl, že stěžovatelka má být umístěna do péče sociálních služeb a ubytována ve specializovaném zařízení. Sociální služby kontaktovaly příslušné centrum, které ji ale odmítlo přijmout, protože nemělo volné místo. Mezitím se v noci z 30. na 31. ledna 2014 stěžovatelka stala obětí skupinového znásilnění. V dubnu 2014 soud rozhodl, že stěžovatelka má být bezodkladně umístěna do jiného centra. Následně centrum požádalo, aby byla stěžovatelka přesunuta jinam, s odůvodněním, že jeho zařízení není určeno pro řešení problémů drogově závislých. Stěžovatelka následně zařízení opustila v září 2015 a vrátila se ke svým rodičům. V prosinci 2016 sociální služba dospěla k závěru, že se stav stěžovatelky zlepšil a její intervence již není potřebná. Vnitrostátní soudní řízení bylo ukončeno v lednu 2017. Stěžovatelka uvedla,

že italské státní orgány nepodnikly potřebné kroky, aby ji ochránily jako nezletilou oběť organizované prostituce. Soud jednomyslně rozhodl, že byl porušen čl. 3 Úmluvy.

Poznámka: Soud zejména uvedl, že státní orgány nejednaly s potřebnou péčí a neučinily rozumná opatření v potřebné době, jimiž by ochránily stěžovatelku před zneužíváním. Ačkoliv veřejný žalobce žádal o urychlené řízení, soud pro mladistvé přijal rozhodnutí až po čtyřech měsících a až do té doby byla stěžovatelka obětí sexuálního zneužívání. Další více než čtyři měsíce po rozhodnutí soudu pro mladistvé pak trvalo sociální službě, než soudní rozhodnutí skutečně provedla, a to přes žádosti od rodičů a soudu pro mladistvé, který konstatoval nedostatečné zapojení ze strany sociální služby.

Související judikatura: rozsudek Velkého senátu ze dne 28. 9. 2015, *Bouyid v. Belgie*, č. 23380/09, ECHR 2015, rozsudek ze dne 20. 3. 2012, *C. A. S. a C. S. v. Rumunsko*, č. 26692/05, rozsudek ze dne 24. 7. 2012, *Dorđević v. Chorvatsko*, č. 41526/10, ECHR 2012, rozsudek ze dne 26. 11. 2002, *E. a ostatní v. Spojené království*, č. 33218/96, rozsudek Velkého senátu ze dne 13. 12. 2012, *El-Masri v. bývalá jugoslávská federativní republika Makedonie*, č. 39630/09, ECHR 2012.

Relevantní ustanovení: čl. 3 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (zákaz mučení).

Žirovnický v. Česká republika (stížnost č. 10092/13, 20708/13, 22455/13, 61245/13, 61482/13, 22520/14, 13258/15)

Datum rozhodnutí: 8. února 2018

Závěr: *Některá řízení ve věcech stěžovatele nesplňovala podmínky práva dle čl. 6 Úmluvy na projednání věci v přiměřené lhůtě.*

Obsah: Předmětem rozsudku je sedm stížností stěžovatele, který namítal nepřiměřenou délku řízení před vnitrostátními soudy a průtahy v řízeních na ochranu osobnosti a o náhradu škody dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Podle stavu v březnu 2018 řízení na ochranu osobnosti trvalo devět let a čtyři měsíce na třech stupních soudní soustavy, aniž bylo skončeno. Řízení o náhradu škody trvala ve třech případech již více než osm a půl roku a nebyla

dosud skončena, dále zde byla dvě skončená řízení, která trvala šest let a deset měsíců, resp. pět let a osm měsíců, a dále jedno neskončené řízení, které trvalo čtyři roky a tři měsíce. Soud jednomyslně rozhodl, že byl porušen čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Poznámka: Soud se zabýval sedmi řízeními, z nichž jedno bylo řízení na ochranu osobnosti a ostatní řízení o náhradu škody. Uvedl, že řízení o náhradu škody by v zásadě (s výhradou zvláštních okolností) neměla trvat déle než rok a šest měsíců na jednom stupni soudní soustavy a dva roky na dvou stupních soudní soustavy. Žádné ze zmíněných řízení tedy nedostalo požadavku na projednání věci v přiměřené lhůtě.

Související judikatura: rozsudek ze dne 25. 11. 2010, *Antoni v. Česká republika*, č. 18010/06, rozsudek ze dne 26. 5. 2011, *Golha v. Česká republika*, č. 7051/06, rozhodnutí o nepřijatelnosti stížnosti ze dne 16. 10. 2007, *Vokurka v. Česká republika*, č. 40552/02.

Relevantní ustanovení: čl. 6 odst. 1 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (právo na spravedlivý proces).

Ben Faiza v. Francie (stížnost č. 31446/12)

Datum rozhodnutí: 8. února 2018

Závěr: *Ve vztahu ke geolokačním zařízením umožňujícím časové určení pohybu francouzské právo v rozhodné době neurčovalo s dostatečnou přesností, do jaké míry a v jakém rozsahu jsou vnitrostátní orgány oprávněny užívat svou diskreční pravomoc.*

Obsah: Stížnost se týká sledování stěžovatele (lokalizace jeho vozidla prostřednictvím GPS zařízení a soudního příkazu k zaznamenání vysílacích bodů kontaktovaných jeho telefonem za účelem lokalizace jeho pohybu). GPS zařízení bylo instalováno na vozidlo včetně automobilu stěžovatele na základě ústního příkazu vyšetřujícího soudce. Z dat získaných z uskutečněného sledování vyšetřovatelé zjistili, že vozidlo stěžovatele jelo do Nizozemska, odkud přivezlo narkotika. Stěžovatel a jeho pomocníci byli na tomto základě zatčeni a obviněni jako organizovaná skupina z obchodu s drogami. Stěžovatel v dalším řízení před vnitrostátními soudy namítal nezákonnost takto opatřených důkazních prostředků. Vnitrostátní soudy ale nakonec dospěly k závěru, že příslušná ustanovení Úmluvy byla aplikována správně.

Soud jednomyslně rozhodl, že byl porušen čl. 8 Úmluvy (pokud jde o lokalizaci pohybu stěžovatelova auta prostřednictvím GPS zařízení) a že nebyl porušen čl. 8 Úmluvy, pokud jde o soudní příkaz vydání záznamu telefonního operátora ohledně vysílacích bodů kontaktovaných telefonem stěžovatele za účelem následného vystopování jeho pohybu.

Poznámka: Soudní příkaz vydaný telefonnímu operátorovi představoval zásah do stěžovatelova soukromého života, ale byl v souladu se zákonem a sledoval legitimní cíl. Jednalo se o opatření nezbytné v demokratické společnosti, protože bylo zaměřeno na zmaření rozsáhlého obchodu s narkotiky. Nadto byly informace získány a použity v řízení, v němž byl stěžovateli garantován účinný přezkum v souladu s vládou práva. Naproti tomu v případě GPS zařízení soud poukázal na to, že toto opatření, které umožnilo státním orgánům sledovat pohyb stěžovatele v reálném čase, bylo doplněno dalším zařízením, které jim umožňovalo odposlech konverzace osob ve vozidle. Stěžovatel tak byl podroben velmi přísnému sledování. Právní ustanovení, na jehož základě byl tento postup uplatněn, bylo velice vágní a soud konstatoval, že nedostatečné vymezení ve francouzském právu nemůže být dostatečně kompenzováno existencí judikatury vnitrostátních soudů.

Související judikatura: rozsudek ze dne 3. 4. 2007, *Copland v. Spojené království*, č. 62617/00, ECHR 2007 I, rozsudek ze dne 1. 3. 2007, *Heglas v. Česká republika*, č. 5935/02, rozsudek ze dne 24. 4. 1990, *Huwig v. Francie*, č. 11105/84, Series A č. 176 B, rozsudek ze dne 24. 4. 1990, *Kruslin v. Francie*, č. 11801/85, Series A č. 176 A, rozsudek ze dne 2. 8. 1984, *Malone v. Spojené království*, č. 8691/79, Series A č. 82.

Relevantní ustanovení: čl. 8 (právo na respektování rodinného a soukromého života) Úmluvy o lidských právech a základních svobodách.

Rozsudek Velkého senátu ve věci Radomilja a ostatní v. Chorvatsko (stížnost č. 37685/10 a 22768/12)

Datum rozhodnutí: 20. března 2018

Závěr: Senát Soudu překročil věcný rozsah stížnosti.

Obsah: Stížnost se týká odmítnutí vnitrostátních soudů uznat vlastnictví nemovitosti,

jíž se stěžovatelé dle svého tvrzení ujali z titulu tzv. squattingu (jde o princip, kdy se osoba domáhá vlastnických práv na základě dlouhodobého užívání nemovitosti bez souhlasu jejího vlastníka). V červnu 2016 rozhodl příslušný senát soudu šesti hlasy k jednomu o porušení práv stěžovatelů s odkazem na dřívější rozsudek Soudu ve věci *Trgo v. Chorvatsko*. Velký senát rozhodl čtrnácti hlasy ku třem, že nedošlo k porušení čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě.

Poznámka: Velký senát uvedl, že ve věci *Trgo v. Chorvatsko* byla stížnost založena na ustanovení vnitrostátního práva, které přechodně umožnilo vzít v úvahu období mezi 6. dubnem 1941 a 8. říjnem 1991 při výpočtu doby nezbytné pro nabytí vlastnictví ke skutečně drženým pozemkům v důsledku jejich užívání. Naproti tomu stěžovatelé v řízení před senátem soudu užívání nemovitosti v tomto období netvrdili, takže posouzení tohoto období nespadlo do faktického rozsahu jejich stížnosti. Jestliže příslušný senát soudu při posouzení věci vzal toto období v úvahu, překročil věcný rozsah stížnosti. Stěžovatelé svá tvrzení takto rozšířili při projednání před Velkým senátem, nicméně v tomto rozsahu se jednalo o novou stížnost, která byla pro překročení šestiměsíční lhůty k podání stížnosti nepřijatelná. Ve zbytku Velký senát uvedl, že stížnost se vztahovala výlučně k výkladu a použití vnitrostátního práva vnitrostátními soudy a Velký senát porušení vlastnických práv neshledal.

Související judikatura: rozhodnutí o nepřijatelnosti stížnosti ze dne 1. 9. 2005, *Adam a ostatní v. Německo*, č. 290/03, rozhodnutí Velkého senátu o nepřijatelnosti stížnosti ze dne 28. 4. 2004, *Azinas v. Kypr*, č. 56679/00, ECHR 2004-III, rozhodnutí o částečné nepřijatelnosti stížnosti ze dne 17. 12. 2009, *B. B. v. Francie*, č. 5335/06, rozhodnutí Komise o nepřijatelnosti stížnosti ze dne 7. 12. 1994, *Bengtsson v. Švédsko*, č. 18660/91, Decisions and Reports (DR), rozsudek ze dne 11. 6. 2009, *Trgo v. Chorvatsko*, č. 35298/04.

Relevantní ustanovení: čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě o lidských právech a základních svobodách (ochrana vlastnictví).

Tlapak a ostatní v. Německo a Wetjen a ostatní v. Německo (stížnost č. 11308/16, 11344/16, 68125/14 a 72204/14)

Datum rozhodnutí: 22. března 2018

Závěr: Rozhodnutí vnitrostátních soudů reagovalo na nebezpečí mučení a jiného nelidského zacházení, které Evropská úmluva absolutně zakazuje.

Obsah: Stížnost se týká částečného omezení rodičovských práv a odebrání dětí z rodin patřících k církvi Dvanáct kmenů (Zwölf Stämme), které žily ve dvou komunitách v Bavorsku v Německu. V roce 2012 se v tisku objevily zprávy o tom, že členové této církve trestají děti bitím rákoskou. Tyto zprávy byly později potvrzeny záběry ze skryté kamery natočenými v jedné jejich komunitě. Na základě těchto zpráv a na základě svědectví bývalých členů církve byly děti žijící v těchto komunitách rodičům odebrány soudním příkazem v září 2013. Stěžovateli byly čtyři rodiny – členové církve Dvanáct kmenů. Jejich stížnost směřovala proti částečnému omezení rodičovských práv a rozdělení jejich rodin z rozhodnutí německých soudů. Soud jednoznačně rozhodl, že nedošlo k porušení čl. 8 Úmluvy.

Poznámka: Soud souhlasil s vnitrostátními soudy v tom, že riziko systematického a pravidelného bití rákoskou bylo dostatečným důvodem pro omezení rodičovských práv a umístění dětí do náhradní péče.

Rozhodnutí německých soudů tak sledovalo vyloučení rizika nelidského a ponižujícího zacházení, které Úmluva zcela zakazuje. Dle rozsudku soudu vnitrostátní soudy dostatečně odůvodnily, proč nebyly k dispozici jiné prostředky, jak děti ochránit. Rodiče zejména zůstali po celou dobu řízení přesvědčeni o tom, že tělesné tresty jsou akceptovatelné, a i kdyby oni sami přistoupili na to, že nebudou děti bít, neexistoval způsob jak zajistit, aby to nečinili ostatní členové komunity.

Související judikatura: rozsudek Velkého senátu ze dne 28. 9. 2015, *Bouyid v. Belgie*, č. 23380/09, ECHR 2015, rozsudek Velkého senátu ze dne 13. 7. 2000, *Elsholz v. Německo*, č. 25735/94, ECHR 2000 VIII, rozsudek ze dne 5. 12. 2002, *Hoppe v. Německo*, č. 28422/95, rozsudek Velkého senátu ze dne 12. 7. 2001, *K. a T. v. Finsko*, č. 25702/94, ECHR 2001 VII, rozsudek ze dne 26. 2. 2002, *Kutzner v. Německo*, č. 46544/99, ECHR 2002 I.

Relevantní ustanovení: čl. 8 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (právo na respektování rodinného a soukromého života).

Připravila: Pavla Boučková

Kleos

Je načase vyzkoušet výhody cloudového systému pro právníky

- Veškerou agendu máte bezpečně na jednom místě s přístupem odkudkoli na světě.
- Snadno evidujte kauzy, sdílejte dokumenty, lhůty, činnosti nebo fakturujte.
- Pracujte na jakémkoli zařízení – s mobilní aplikací máte vždy po ruce aktuální data.
- Archivujte neomezené množství spisů.

Zkuste Kleos ZDARMA na 3 měsíce právě teď!

www.kleos.cz

 Wolters Kluwer

Když si musíte být jisti